

Czy pomiar temperatury w związku z COVIDem jest zgodny z prawem?

Od kilku dni z uwagi, że świrus zakończył urlop, powrócił ponownie problem pomiarów temperatury ciała w zakładach pracy, miejscach użyteczności publicznej, szkołach, przedszkolach itp. miejscach.

Postanowiliśmy zatem ten temat wyjaśnić powracający problem w niniejszym artykule.

Zaczynimy od definicji zabiegu medycznego, z jakiego wynika, że:

Zabiegiem jest rodzaj czynności medycznej służącej diagnozowaniu, profilaktyce, a przede wszystkim leczeniu pacjenta. Czynność taka może być wykonywana zarówno ręcznie, jak i przy pomocy skomplikowanej aparatury medycznej i narzędzi.

Na tej podstawie stwierdzić należy, że pomiar temperatury jest zabiegiem medycznym.

Pojawia się w tym miejscu pytanie kto wg prawa posiada prawo do wykonania zabiegu medycznego?

Odpowiedź na to pytanie znajdziemy w kilku aktach prawnych (Ustawa o zawodzie lekarza i lekarza stomatologa, Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej oraz Rozporządzenie MZ w

sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego), z których wprost wynika że do wykonywania zabiegów medycznych jest uprawniony wyłącznie personel medyczny.

Powyższe wyjaśnienie terminów wskazuje jednoznacznie, iż cieć na terenie budynku użyteczności publicznej czy też w zakładzie, woźna w szkole, lub jakakolwiek inna osoba oddelegowana do wykonania tej czynności nie posiadając uprawnień medycznych takiej czynności nie może wykonać.

Warto w tym miejscu dodać, że wynik pomiaru temperatury ciała to dane o zdrowiu a takie dane stanowią dane wrażliwe, jakie w świetle obowiązująco prawa podlegają ochronie.

W Polsce kwestia tajemnicy lekarskiej regulowana jest przez wiele aktów prawnych, między innymi Konstytucję, ustawę o zawodzie lekarza, ustawę o ochronie zdrowia psychicznego, ustawę o zakładach opieki zdrowotnej, ustawę o zawodzie pielęgniarki i położnej oraz przez Kartę Praw Pacjenta. Przepisy te zobowiązują personel medyczny do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji o stanie zdrowia pacjenta. Jednocześnie dają one pacjentowi prawo do decydowania o tym, komu lekarz może takich informacji udzielić.

Jak wynika z Konstytucji obywatel, ma prawo do ochrony życia prywatnego (art. 47 Konstytucji RP), prawo do komunikowania się (art. 49 Konstytucji RP) oraz prawo człowieka do ochrony przed ujawnieniem informacji dotyczących jego osoby (art. 51 ust. 1 Konstytucji RP). Możliwość ograniczenia tych praw określa art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Warto w tym miejscu wspomnieć, że o danych osobowych dotyczących zdrowia możemy mówić, kiedy dane te ujawniają informacje o stanie zdrowia osoby fizycznej. Zalicza się do nich także informacje o przeszłym, obecnym i przyszłym stanie

fizycznego lub psychicznego zdrowia osoby, której dane dotyczą. Przykładami tych danych mogą być:

- Dane zbierane podczas rejestracji do usług opieki zdrowotnej,
- Dane pozyskane podczas świadczenia usługi opieki zdrowotnej,
- Numer, symbol lub oznaczenie przypisane danej osobie fizycznej
- w celu jednoznacznego zidentyfikowania tej osoby do celów zdrowotnych,
- Informacje pochodzące z badań laboratoryjnych lub lekarskich, w tym próbek biologicznych, informacje o chorobie, niepełnosprawności, ryzyku choroby, historii medycznej, leczeniu klinicznym lub stanie fizjologicznym, lub biomedycznym (w tym np. o stanie i stopniu nietrzeźwości) osoby, której dane dotyczą.

Informacje o zdrowiu osoby fizycznej klasyfikujemy, jako dane genetyczne niezależnie od ich źródła, którym może być na przykład lekarz lub inny pracownik służby zdrowia, szpital, urządzenie medyczne lub inne (np. alkomat).

Do tej kategorii zaliczamy także dane o przebywaniu na zwolnieniu lekarskim (doznane urazy, stwierdzone choroby) i dane o nałogach (w zakresie informacji o przebytych leczeniu oraz wpływu na stan zdrowia lub proces leczenia). Co więcej, informacja, że ktoś jest zdrowym i trzeźwym człowiekiem również stanowi informację o stanie zdrowia.

Zgodnie z art. 40 §1 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty lekarz ma obowiązek zachowania w tajemnicy „informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu”. Obowiązek dochowania tajemnicy powstaje, więc zawsze, gdy równocześnie zostają spełnione trzy przesłanki: osoba uzyskująca informację jest lekarzem, informacja wiąże się z pacjentem, a do jej uzyskania dochodzi

w związku z wykonywaniem zawodu regulowanego tą ustawą. Ponadto ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta w art. 13 daje prawo do zachowania w tajemnicy jego stanu zdrowia przez osoby wykonujące zawód medyczny, w tym udzielające mu świadczeń zdrowotnych, oraz informacji z nim związanych uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu medycznego.

Tajemnica o stanie zdrowia jest również gwarantowana w art. 9 ust 1 RODO, i nie ma tu zastosowania ust. 2 art. 9 RODO.

Danych takich nie można też pozyskiwać nawet z własnej inicjatywy osoby, do jakiej się odnoszą (za jej zgodą), o ile brak jest cechy „dobrowolności”, w relacji pomiędzy podmiotem danych a tym kto je pozyskuje (motyw 43 preambuły RODO).

Z powyższego wynika, że:

1. Pomiar temperatury to zabieg medyczny a taki zabieg medyczny może być wyłącznie wykonany przez podmiot uprawniony, jakim w świetle prawa jest personel medyczny.
2. Wynik pomiaru temperatury ciała (niezależnie od użytej techniki: termometr, urządzenie do pomiaru) to dane o zdrowiu a dane o zdrowiu podlegają ochronie prawnej i nie mogą być przetwarzane przez podmiot nieuprawniony, ponieważ za ich przetwarzanie bez uprawnienia grodzi odpowiedzialność karna w myśl art. 107 ust 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Wniosek z tego jest jeden, że osoby oddelegowane w budynkach użyteczności publicznej, zakładach pracy, żłobkach, przedszkolach czy szkołach do pomiaru temperatury nie posiadają żadnego prawa do pozyskiwania takich danych, a także jeśli nie są personelem medycznym, nie mają prawa wykonać zabiegu medycznego.

W przypadku pracowników zakładów pracy, których ten problem dotyczy zasadnym stanie się również powołanie się na treść

art. 22[1] ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, z którego wynika, że pracodawca nie może żądać od pracownika podania informacji o stanie jego zdrowia a takimi niewątpliwie, jest wynik temperatury ciała, chyba że informacje te są niezbędne w celu skorzystania przez pracownika ze szczególnych uprawnień prawa pracy (por. wyrok SN z dnia 5 sierpnia 2008 r., I PK 37/08). Szczególny wyjątek od obowiązku zachowania tajemnicy o stanie zdrowia pracownika wskazuje przepis art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, gdzie sankcjonuje się umieszczenie na zaświadczeniu lekarskim informacji o rodzaju określonych chorób lub przyczyn niezdolności do pracy. Ustawodawca reguluje w ten sposób zasady umieszczania na zaświadczeniu tzw. kodów literowych, od A do E.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA

Każda osoba, która bez uprawnienia wykonuje zabieg medyczny w postaci pomiaru temperatury, podlega odpowiedzialności karnej z art. 84 k.k.

Mamy nadzieję, że nasz artykuł rozwiązał wszystkie Państwa wątpliwości w tym temacie.

Źródło: LegaArtis.pl